

NÉPÚJSÁG

2025. október 18.,
szombat

LXXVII. évfolyam
236. (22102.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁶⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Átadták a Teleki Téka freskós termét

Eredeti falfestmények keltek életre

Fotó: a Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Jelentős esemény színhelye volt szerda délután a marosvásárhelyi Teleki Téka, ahol hivatalosan is átadták a szépen restaurált freskós termet. Nem véletlen az időpontválasztás, hiszen Teleki Sámuel 1802. október 18-án adta át a Téka Erdély és Marosvásárhely tudományok és olvasás iránt érdeklődő polgárainak, hogy a tudás mindenki számára hozzáférhető legyen. A megnyitón jelen volt Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, Mo-

nica Avram, a megyei könyvtár igazgatója, a Teleki-Bolyai Könyvtár munkatársai és azok a szakemberek, akik hozzájárultak e hagyaték helyreállításához. A freskós terem tavasztól szerepel majd a turisztikai kínálatban.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Mézkiállítás és -vásár

A látogatók edesebbnél edesebb,
finomabbnál finomabb mézeket
kóstolhatnak és vásárolhatnak.

2.

Könyvünnepek évada

Egymást érik a nagy könyves es-
emények. Már nyilvános a novem-
ber 13–16. között zajló 31.
Marosvásárhelyi Nemzetközi
Könyvvásár részletes programja is.

3.

Marosvásárhelyen a Love Letters – Szerelmes levelek

Világsikert aratott színmű zárja a
XXVII. Bernády Napokat október
24-én. Szokás szerint a Kultúr-
palota Nagytermében gálaesttel
ér véget a rendezvénysorozat.

5.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

OKTÓBER

18

SZOMBAT

Ma **LUKÁCS**,
holnap **NÁNDOR** napja

Az év **291.** napja, hátravan **74** nap

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:

max.: **13 °C**

min.: **2 °C**

naptár

Isten éltesse!

NÁNDOR: régi magyar személynév, eredeti jelentése „dunai bolgár” a nándor népnévből.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. október 17.	
1 €	5,0889 lej
1 \$	4,3489 lej
100 Ft	1,3028 lej
1 g arany	606,5699 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Fotó: a Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Eredeti falfestmények keltek életre

(Folytatás az 1. oldalról)

Egy álom valósult meg

Megvalósult az, amit 13 évvel ezelőtt álmodtak meg – mondta Lázok Klára, a Teleki-Bolyai Könyvtár osztályvezetője. A gyönyörű terem éveken át raktár volt, szürke falakkal, a mennyezetbe és parkettbe erősített fém könyvespolcokkal. Aztán 2012-ben a Református Kollégium itt tárolt 80.000 kötetét sikerült az épületen belül egy megfelelőbb helyre költöztetni, és elkezdődtek a tervezgetések. Orbán János kutatásainak köszönhetően tudták, hogy valamikor falfestmények borították a falakat. Tekintettel arra, hogy akkor is költségvetési megszorításokkal küzdött az intézmény, semmi esély nem volt arra, hogy pénz kerüljön a falfestmények restaurálására.

Amikor lehetőség nyílt, elkészült a terem restaurálási terve, ez felkerült a megyei tanács költségvetési prioritásai közé. Elkészültek a projektek, lefolytatták a közbeszerzési eljárásokat, és a hosszú időn át kitartóan végzett, rendkívül aprólékos munkával elkészült a terem. Kirajzolódtak lassan a falfestmények apró részletei, feltárták a mennyezetet, majd utána az eredeti parkettát is restaurálták – számolt be a munka menetéről Lázok Klára.

Teleki Sámuel puritán eleganciája

A freskós terem az egykori főúri palota első emeletének homlokzati részén található. Az úgynevezett nagy palotaterem berendezése az 1818-as leltári leírások szerint szerény volt – valószínűleg azért, mert csak rendezvények alkalmával, nagyobb társaságok állófogadására használták – három asztal, egy fiókos kaszten, fekete lószőrrel borított székek, két győri kemence, egy „fehér pököláda”, egy kristálycsillár és egy török sző-

nyeg szerepel a leltárban. Ugyanebben a dokumentumban olvasható, hogy „ennek falai körös-körül különféle szép festésekkel vannak ékesítve”.

A Teleki Sámuel puritán elképzelései szerint kialakított termet a restaurálás után nem a versailles-i vagy bécsi díszes paloták fényes termeihez kell hasonlítani. A freskós termet az ifjabb Franz Neuhauser erdélyi mester falfestményei díszítik, amelyek újra életre keltek. A freskós teremben egyelőre egyetlen korabeli tárgy található, a „kristályluszter”, amely nem eredeti, Wesselényi Kata, az egykori építető csillárja volt. A Maros Megyei Múzeum jóvoltából lett a terem dísze.

A falon marosvásárhelyi látkép és tájképek

Orbán János művészettörténész szerint Teleki Sámuel nagyvonalú és igényes, korának legjobban szituált főura volt, aki vagyonának tekintélyes részét egy közintézménybe, nyilvános könyvtárba, a Teleki Tékába fektette, amely 40 ezer kötetet számlált. Neki köszönjük ma Marosvásárhely legjelentősebb kulturális örökségét.

A művészettörténész ismertette a palotateremben található Neuhauser-festményeket, köztük egy marosvásárhelyi látképet, amely a város 1800-as évek eleji arculatát mutatja. Vannak tájképek, illetve ókori romokat, diadalívet ábrázoló látképek – ezeket érdemes a helyszínen a freskós teremben megnézni.

A munka hosszabb és nehezebb volt, mint amire számítottak

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke fontosnak tartotta kiemelni, hogy számára a Teleki Téka az egyik legkedvesebb épület, amit szívesen mutatott meg minden Vásár-

helyre érkezőnek. Tanácselnökként külön öröm számára, hogy ez a páratlan intézmény, amely Közép-Európa egyik legrégebbi, eredeti formában megmaradt nyilvános közkönyvtára, a megyei tanács alárendeltségébe tartozik, akárcsak a Kultúrpalota és a régi városháza, amelynek felújítását jövőben tervezik elkezdeni. A freskós terem felújítása 2018-ban kezdődött el, a munka hosszabb és nehezebb volt, mint ahogy gondolták, de megérte a kitartást.

Köszönetek hangzottak el mindazoknak, akik hozzájárultak a felújításhoz: Lázok Klárának, Monica Avramescunak, a Téka munkatársainak, a restaurátoroknak, akik szakértelemmel dolgoztak a projekten, továbbá Keresztes Géza műemlékvédelmi szakembernek a projekt elkészítéséért és gondozásáért, Kovács Mihály Lvente jelenlegi alpolgármesternek, Orbán János művészettörténésznek, Kiss Lorándnak, Pál Péternek és Kiss Eszternek, illetve csapatuknak a falfestmények rendkívüli gonddal való helyreállításáért, Márton Ferencnek a parkett helyrehozataláért.

Tavasztól látogatható lesz a freskós terem is

A freskós termet a Teleki-Bolyai Könyvtár rendezvényeinek helyszínéként fogják használni: a *Beszélő Könyvek* művelődéstörténeti beszélgetősorozatot tartják majd itt, melynek első előadására november 7-én várják a vásárhelyi közönséget, illetve könyvbemutatók, könyves események helyszíne lesz. Ugyanakkor tavasztól a turisztikai kínálatba is belefoglalják a Teleki Téka könyvtára, a Bolyai-múzeum és az időszakos tárlat mellé. A Tékába látogató bejelentkezett csoportok ezt a termet is megtekinthetik idegenvezetők kíséretében.

Édes hétfégi program

Mézkiallítás és -vásár

Hétfvégén Marosvásárhelyen kerül megrendezésre a Nektária székelyföldi mézverseny részeként a mézkiallítás és -vásár. A látogatók édesebbnél édesebb, finomabbnál finomabb mézeket kóstolhatnak és vásárolhatnak.

Sófalvi Szidónia

Hogy még többet megtudjak erről az édes eseményről, felkerestem az egyik főszervezőt, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének elnökét, Becze Istvánt.

A Nektária székelyföldi mézversenyéről

Az eseményt nyolc méhészszervezet szervezi közösen, köztük a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete is, illetve társszervezők a Visit Maros és a Nyárádvölgyi Bocskai Méhészegyesület.

Az első alkalmat Székelyudvarhelyen tartották, majd Sepsiszentgyörgyön, ezt követően Csíkszeredában, az idei évben pedig Marosvásárhelyen rendezik meg a versenyt. A jövőben Gyergyószentmiklósról látogat az eseménysorozat.

„Az volt a célunk, hogy a termelői mézet próbáljuk megfelelően pozicionálni a piacon” – mondta Becze István.

A versenyre 228 mézzel neveztek be, ezek közül választották ki a bronz-, ezüst- és aranyérmes mézeket. A díjátadóra szombaton 13 órától kerül sor a marosvásárhelyi Kultúrpalotában, ahol bemutatják a nyertes termékeket is. Hét nagy kategória van, és ha egy méz aranyérmet nyer a saját kategóriájában, az Champion címet kap.

A hétfvégén az is kiderül, kik kapják meg az idei Ambrózy-díjat –

ilyenkor egy magyarországi és egy erdélyi méhésztekinetly részesül az elismerésben.

A mézeket 24 bírából álló bizottság bírálja el. Az aranyérmes mézeket a Sapientia Egyetem csíkszeredai élelmiszermérnökei is megvizsgálják, így pontos képet kapnak azok összetételéről. Azok a mézek azonban, amelyek antibiotikumot vagy más nem elfogadható anyagot tartalmaznak, kizárásra kerülnek.

Helyi termesztés és biodiverzitás

Becze István elmondta, hogy körülbelül ezer család él meg a méhészetből, ezen kívül még sokan foglalkoznak vele melléktevékenységként. Hangsúlyozta, hogy a helyi méztermelőknek nagyon nehéz megélniük, mégis örömteli látni, hogy ilyen sokan kitartanak a szakma mellett.

„A méhész szerintem kicsivel mindig több” – fogalmazott.

Hozzátette, hogy ezzel az eseménnyel szeretnének segíteni a méhészeknek: találkozhatnak, tapasztalatot cserélhetnek, ötleteket adhat-

nak egymásnak a termékek megjelenítéséről és csomagolásáról.

Kiemelte a beporzók fontosságát is, akik nélkülözhetetlenek Erdély ökológiai sokszínűségének megőrzésében – különösen a hegyvidéki területeken, például a Gyimesekben.

„Mint Magyarországon az akác, nálunk a székely havasi méz a cégér” – tette hozzá Becze István.

A klímaváltozás és a melegedés jelentős hatással van a méhészetre. Jelenleg Maros megye a legmelegebb a három székely megye közül, ezért itt van a legtöbb méhész. Ezzel szemben Hargita megyében, különösen Gyergyóban, a hidegebb éghajlat ellenére is kiváló minőségű mézeket készítenek.

Mit tartogat a mézvásár?

A legismertebb mézek természetesen mind megtalálhatóak lesznek a vásáron – többek között akác-, hárs-, repce- és havasi méz. Emellett különféle mézkészítmények, például torokbalzsamok, propoliszos termékek és virágporok is várják a látogatókat.

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro. **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro. Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

1703. szám

SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND

Egymás tükrében

Eszmezsere a román–magyar műfordításról

Ritka esély, hogy megjelenését követően ilyen hamar lásson napvilágot egy honi magyar író regénye románul is. Szabó Róbert Csaba ezt örömmel mondhatja el önmagáról, hiszen a *Pokoltó* ez év tavaszán jelent meg, visszhangja, fogadtatása még nem is ért a kiteljesedés csúcsára, de könyvének román nyelvű változata, a *Tăul iadului* máris ott lehet az olvasók asztalán. Ezt persze az is magyarázza, hogy tolmácsolója, Kocsis Francisko, aki eléggé nem dicsérhető odaadással vetette bele magát a kemény munkát igénylő műfordításba, ezúttal is a kollégát meg-

tisztelő rohammunkával igyekezett eljuttatni a kiválóként méltatott művet a román közönségnek. De a jószomszédi, baráti viszonyon túl (a Látó és a Vatra szerkesztősége, ahol szerkesztőként dolgoznak, egyazon épületben van), a Romániai Írószövetség és annak Marosvásárhelyi Fiókja kezdeményezte és következetesen működtetett román–magyar fordítói programja is minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy sűrűsödnek az ilyen kiadói események. Öt éve ilyenkor, ősszel Marosvásárhelyen a román és magyar írók közös rendezvényeken tekintik át ezt az alkotási

területet, és nem túlzás azt mondani, hogy érződik a program ösztönző ereje.

Múlt szombaton, október 11-én is a Marosvásárhelyi Rádió Stúdiótermében zajlott le az átfogóbb tematikájú *Román–magyar irodalmi interferenciák* szimpózium keretében a *Mi és ti. Románok és magyarok egymás tükrében* című eszmezsere. Az írószövetségi tagok a román és a magyar irodalom kölcsönhatásáról, a román–magyar műfordítás kérdéseiről, az együttműködés további lehetőségeiről folytattak párbeszédet. A Romániai Írószövetség bukaresti vezetőségétől Angelo Mitchievici alelnök, Cristian Pătrășconiu, a hazai programok igazgatója vett részt a rendezvényen, továbbá a Galaci Írószövetségi Fióktól George David költő.

A szimpóziumot Markó Béla nyitotta meg, majd Angelo Mitchievici, Cristian Pătrășconiu és Eugeniu Nistor köszöntötte a jelenlévőket. Ezután került sor a fordítói program konkretizálására megjelentetett könyvek bemutatására. Kocsis Francisko ismertette Szabó Róbert Csaba *Tăul iadului* (*Pokoltó*) című regényét, amely a Cartea Românească Könyvkiadónál

Az ülésezetők (balról): Eugeniu Nistor, Markó Béla, Angelo Mitchievici és Cristian Pătrășconiu
Fotó: N.M.K.

jelent meg. Ioan T. Morar *Lindenfeld* című regényéről Markó Béla beszélt. A könyvet Koszta Gabriella fordította, és szintén az idén a csíkszeredai Bookart Könyvkiadónál jelent meg.

A könyvbemutatók után Demény Péter *Tükörforgás. Román–magyar irodalmi kapcsolatok és jelenségek a kortárs irodalomban* című előadása élénkítette fel a szimpózium hangulatát. Érdekesnek bizonyult a nagyszebeni Valentin Trifescu *Alteritatea transilvăneană/Erdélyi másság* című értekezése is. A Brukenthal Múzeum munkatársa, az irodalomtörténész, művészeti író Valentin Trifescu a rendezvény második részének is fontos szereplője volt.

Megkapta az Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókja által létrehozott fordítói különdíjat. A Communitas Alapítvány által támogatott elismerést nyolcadik alkalommal osztották ki. Trifescu a magyar–román irodalmi kapcsolatok ápolásával tűnt ki. A Látó szerkesztője, André Ferenc költő műfordítói munkásságáért kapta a díjat. A laudációkat Iulian Boldea kritikus, illetve Szonda Szabolcs tartotta.

Ezután következett a *Névgyegek/Irodalmi önarcképek* című könyv kibővített változatának bemutatása, amely a Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjának szerkesztésében jött létre, és a fiók tagjainak írásait tartalmazza. Kiadta az Ardealul Könyvkiadó. (N. M. K.)

Lazítás az eszmezsere szünetében... (Középen) Demény Péter és Szabó Róbert Csaba, (tőlük jobbra) Szász Attila
Fotó: N.M.K.

Könyvünnepek évada

Egymást érik a nagy könyves események. Már nyilvános a november 13–16. között zajló 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár részletes programja is. De még elevenek a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál élményei is. A Bukarestben élő Demény Péter aktív résztvevője volt az ottani rendezvénysornak. Ezt is érintette múlt szombaton Marosvásárhelyen az *Interferenciák* tematikájú írószövetségi konferencián. Benyomásait a Román Rádió bukaresti magyar adásában is közzétette. Ezt a jegyzetét közöljük mai mellékletünkben.

A román díszvendégség egyértelmű siker volt

Október 2. és 5. között zajlott a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, amelynek Románia volt a díszvendége. Négy napon át felvonult a kortárs román irodalom színe-java: a miskolci *Műút* folyóirat különszámot adott ki, megjelent az Adriana Babeți szerkesztette *Regényszótár* és több román regény fordítása.

Ez azonban mindig, minden díszvendéggel így van. De nem mindegyik díszvendég standja telik meg folyamatosan, és ritkán adódik, hogy egy eseményen még a többi stand tere is el legyen foglalva, mint másodikán délután, amikor Bartis, Dragomán, Tompa Andrea, Vida és Visky válaszolt Ioan T. Morar kérdéseire, és a csilláron is lógtak. Mi lehet ennek az oka? Az egyik kétségtelenül a román Művelődésügyi Minisztérium és a Román Kulturális Intézet munkatársainak professzionizmusa. Mindent megszervezték, és – többnyire hibátlanul – fordítót biztosítottak, moderátorokat kértek fel és cseréltek a megfelelő pillanatban, egyszóval lelkesen és hozzáértő módon szervezték meg az eseményeket. Kicsivel nagyobb lehetett volna a tér, ez azonban bizonyára a vásár szervezőin is múlt.

A másik ok a román irodalom egyre magasabb színvonala és egyre nagyobb elismertsége. Erről elsősorban Koszta Gabriella tehet, aki évek óta fordítja Gabriela Adameșteanu és Mircea Cărtărescu könyveit, de a többiekét is, az egyelőre kevésbé

ismert írókét: a fesztiválra négy könyv jelent meg a tolmácsolásában. Fáradhatatlan és következetes munkájának mostanra ért be a gyümölcse.

Ám meg kell említenünk André Ferencet is, aki olyan jól képviseli Radu Vancu kötetének, a *Kaddis Radnóti Miklósért* címűnek a fordítását, hogy mindig telt ház előtt mutatja be, és a könyv a *Magyar Narancs* sikerlistáján is szerepel, méghozzá a harmadik helyen. Bogdan Crețu regényét pedig, a *Mai puțin decât dragostea* címűt, Európai Irodalmi Díjra jelölték.

Az sem mindegy, hogy Cărtărescu évek óta esélyes a Nobel-díjra, idén éppenséggel a harmadik helyen várakozott – legalábbis a fogadóirodák toplistáján.

Ezek az okok együttesen tették a román díszvendégséget feledhetetlenné, számomra mindenképpen. Mostantól eszembe fog jutni, valahányszor úgy érzem, nem érdemes a kultúrával foglalkozni.

Demény Péter

*Elhangzott a román közrádió bukaresti magyar adásában 2025. október 13-án.

André Ferenc költő, a Látó szerkesztője

Vásárhelyen is jól cseng a név: Free Camp

Másfelé is természetesen, hiszen 2005-ös indulása óta a csíkszeredai alkotóműhely komolyan vette a sajtósságai közé iktatott nemzetközi jelleget, és a fennállása két évtizede alatt itt vendégeskedett több mint 130 művész közül számos külföldi alkotó is aktívan jelen volt, jól érezte magát, és otthon, a saját országában is meggyőzően öregbítette a Free Camp hírnevét. Persze a Hargita megye székhelyén működő művészttábor a határokon belül hallat a leggyakrabban magáról, úgy is, hogy az aktuális táborozás anyagát nem csak Csíkszeredában, hanem máshol is bemutatja. A Bernády Házban már többször is láthattunk válogatást a Free Camp képeiből, a mostani műtermést október másodikától ismerhettük meg. Marosvásárhely előtt Bukarestben állították ki a 2025-ös nyári munkákat.

mindannyian a kortárs művészet figyelemre méltó képviselői. Alkotásaikra méltán büszkék a Free Camp létrehozói. A művésztelepen hagyott képeik rangos gyűjteménnyé álltak össze. A nyaranta megszervezett tábor ugyan városi környezetben van, és ez talán nem annyira vonzó, mintha valahol a természetben működne, de a név sugallta szabadságérzet, az, hogy mindenki azt a témát lényegítheti át alkotássá, amit a leginkább kedvel, és olyan módon, olyan eljárással, ahogyan a kedve tartja, mindenképpen ösztönző lehet. Ez kellő változatossággal, frissességgel, könnyedséggel s egyben minőséggel telíti az anyagot. Érezni a látottakon, hogy belső készletésre születtek. A jó-tékony sokféleség annak ellenére nyilvánvaló, hogy a művek többsége formabontó, absztrakt fogantatású, és az ilyesmi

A tárlatnyitón (jobbra) Botár László és a méltató, Nagy Miklós Kund

Forrás: B.L. honlapja

Orbán Anna-Mária munkái és (jobb szélén) Kentelki Gábor képe

Botár László festőművész, a művésztelep fő kezdeményezője és irányítója, a tábort népszerűsítő tárlatok kurátora egykori művészeti diákként és azóta is a városunkhoz szorosan kötődő székelyföldiként úgy válogatott a vásárhelyi bemutatkozásra, hogy ne csak az a tíz festő, grafikus, vizuális művész állítson ki, aki idén dolgozott az alkotóműhelyben, hanem a tavalyról is jelen legyen öt táborozó. A sokszínűség így még nyilvánvalóbbá vált, de az is, hogy a Free Camp visszatérő alkotókkal is rendelkezik. És még valami lényeges számunkra: erőteljes vásárhelyiséget is felmutatott a kiállítás. A 15 résztvevő – Budaházi Tibor (HU), Gheorghe Coman (RO), Ileana Victoria Dragomirescu (RO), Fazakas Csaba (AT), Fábián Zoltán (HU), Hideg Margit (CAN, HU), Kántor József (HU), Kentelki Gábor (RO), Lehel Endre (HU), Mariana Păpară (RO), Mircia Dumitrescu (RO), Orbán Anna-Mária (RO), Ráduly Mária Piroska (RO), Volker Schwarz (DE) és Botár László – nagy hányada valamiképpen kapcsolódik Marosvásárhelyhez. Botár, Budaházi, Fazakas, Kántor, Kentelki, Orbán mindenképpen. Nincs terünk részletezni ezt, de olvasóink számára biztos ismerős nevek, munkásságukra is lehet némi rátekintésük. A most kiállított művek arra vallanak, hogy

valamiképpen uniformizál, itt viszont nincs erről szó. A sokszínűség, ötletgazdagság annak is köszönhető, hogy a táborozók különböző nemzedékeket képviselnek, és mindannyian önkéntelenül is a saját

jellegzetességeikhez hűségesek. Magától értetődő, hogy a román grafika és szobrászat egyik mai legnagyobbika, a bukaresti Mircia Dumitrescu másképp alkot, mint az ifjú generációk marosvásárhelyi tehetsége, Kentelki Gábor. Vagy a kanadai–magyarországi Hideg Margitot alkotóként más izgatja, mint a román fővárosban élő, de erdélyi gyökerű, népi hagyományokon felnőtt textilművész Orbán Anna-Máriát. És így tovább lehetne sorolni a közös jegyeket és a különbözőségeket.

A tárlatnyitón ezek is és még sok egyéb szóba került. Mert a méltatást követően egy közvetlen, oldott hangulatú dialógus is kibontakozott a kurátor Botár László és Nagy Miklós Kund művészeti író között. Így nemcsak a művekről, hanem a tábor műhelytitkairól, a szervezés hangulatáról és a támogatók szerepéről is szó esett: Csíkszereda támogatásáról,

a Művészetek Háza hosszú távú segítségéről, a magánszemélyek önzetlenségéről. A Hargita Megyei Kulturális Központ idén társszervezőként járult hozzá a tábor létrejöttéhez, hangsúlyozta Botár, de annak történetében mindvégig meghatározó szerepet játszott: a kezdetektől fogva aktívan részt vett a tábor megszervezésében, és biztosította azt a stabil háttérrel, amely lehetővé tette az alkotók számára, hogy minden évben zavartalanul és szabadon alkothassanak. Ebben hajtómotorként vállalt meghatározó szerepet az alkotóként is rendkívüli energiákat mozgósító Botár László, akinek tavaly az Art Nouveau Galériában volt sikeres egyéni kiállítása. A kulturális központtól már nyugalomba vonult, a Free Camp azonban továbbra is szívügye maradt. A jelek szerint a Free Camp-esek a 21. évükben is nyerő lapra mernek játszani. (N. M. K.)

Mircia Dumitrescu grafikái

Fazakas Csaba grafikája

Hideg Margit alkotása

Gálffi László és Hernádi Judit a Bernády Napokon Marosvásárhelyen a Love Letters – Szerelmes levelek

Világsikert aratott színmű zárja a XXVII. Bernády Napokat október 24-én. Szokás szerint a Kultúrpalota Nagytermében gálaesttel ér véget a rendezvénysorozat. A 18 órákor kezdődő díjátadó mozzanatot követően színházi vendégjáték ígér kivételes élményt a marosvásárhelyi közönségnek. A Halhatatlanok Társulatának két örökös tagja, a Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, érdemes művész, Gálffi László és a Jászai Mari-díjas színész, énekesnő, érdemes művész, Hernádi Judit adja elő A. R. Gurney amerikai író kétszemélyes színművét, a *Love Letterst*. A színdarab a szerző egyik leggyakrabban játszott műve, amely mosolyogtató és könnyfakasztó jeleneteivel a világ számos színházában aratott már hatalmas sikert. Magyarul *Szerelmes levelek* címmel Vámos Miklós fordításában ismerhetjük. A mostani produkciót Mácsai Pál rendezte, az a nagyszerű színész, rendező, aki három évvel ezelőtt ugyancsak a Bernády Napok díszvendégeként

egyéni esttel lépett színpadra, és mesélt, mesélt a jelenlevők nagy örömére.

A jövő pénteken fellépő két művészt régóta ismerik, kedvelik a vásárhelyiek. Színpadi szerepben ritkábban volt alkalmunk megcsodálni tehetségüket, filmen, tévéjátékban viszont számos alkalommal elámitottak sokoldalúságukkal, karakterformáló képességükkel. Hernádi Judit filmográfiájában félszáz alakítása szerepel. Legismertebb játékfilmjei: *A Pogány Madonna* (1980), *Mephisto* (1981), *Szamba* (1995), *A miniszter félrelép* (1997), *Ámbár tanár úr* (1998). Sokan a rádiókabaréban és a Heti hetesben váltak híveivé. Még többen a dalait szeretik, mindenekelőtt a *Sohase mondd* című örökzöld slágerét. Lemezei is közkedveltek, legismertebb lemeze a *Sohase mondd* (1982) és a *Hernádi* (2001).

Gálffi László 1974-től napjainkig hatvan mozifilmben játszott. Főszerepekben és epizódalakításokban is sikeresnek bizonyult. Többek

között a *Jób lázadása*, a *Redl ezredes*, *A napfény íze*, a *Fehér isten* és az *Utóélet* című filmekben nyújtott alakítása emlékezetes. Az utóbbi produkciók közül a *Semmelweis* és a *Futni mentem* címűek említhetők. És persze a *Hunyadi* tévésorozatban Luxemburgi Zsigmond királyként megjelenített figurája.

A két színész mintegy három évtizede játssza sikerrel a levéldrámát, bámulatos könnyedséggel ugrálnak térben és időben, lenyűgöző stílusban adják elő a két szerelmes történetét, akik a nézők előtt válnak felnőtté, szülővé, felelősségteljessé és szenvedélyesen szerelmessé – olvasható előadásuk egyik beharangozójában. A *Szerelmes levelek* a művészek kapcsolódásának, harmóniájának finomságaival gazdagodik alkalomról alkalomra. A két részben megszólaltatott romantikus levelezés pár mondatba sűrítve ekképpen foglalható össze: „Andy tízévesen írja meg első levelét egy copfos kislánynak... a kamasz Melissa mindenét odaadná Andyért... A sors

elszakítja egymástól a két fiataalt, szerelmük levelekben lánol fel ismét, szakad meg, majd éled újjá. A fiú egyetemre jár, a lány a kisvárosban marad, a fiú megházasodik, a lány férjhez megy, a levelek azonban összekötik őket. Két teljesen különböző egyéniség, egymástól messze vezető életutak és a négy évtizeden át tartó levelezés. Ki tudja, hogy beteljesülhet-e valaha a szerelem, találkoznak-e sorsuk útjai...”

Az idősebb marosvásárhelyi színházlátogatók emlékezhettek, hogy 25 évvel ezelőtt a Tompa Miklós Társulat is műsorára tűzte a

*Szerelmes levelek*et. Mircea Cornișteanu rendezésében díszelőadasként így ünnepelték Lohinszky Loránd érdemes művész pályafutásának 50. évfordulóját. Levelezőtársa a színműben, az életben felesége, Farkas Ibolya művésznő volt. Ők mindketten – Lohinszky Loránd 2010-ben, Farkas Ibolya 2024-ben – egy-egy ilyen forró hangulatú gálaesten vehették át a Bernády-émlékplakettet. Biztos ez a mostani két és fél órányi esemény is sokáig megmarad majd az emlékezetünkben.

A rendezvényre a helyjegyeket a Bernády Házban lehet igényelni.

Gra-Fo-Media és interaktivitás

A Romániai Képzőművészek Szövetsége Marosvásárhelyi Fiókjának október elején nyílt kiállítása, rövidített nevén a Gra-Fo-Media művészeti biennáléként gyökeret vert rendezvény VII. alkalommal vitte közönsége elé grafikákba, fotókba, filmekbe, videókba, digitális munkákba átlenyegített üzenetét. Ennek befogadását megkönnyítendő, interaktivitásra serkentve az érdeklődőket, a kiállítóteremben szervezett gyakorlati bemutatókkal nyújtott betekintést a hagyományos grafika „boszorkánykonyhájába”. Munkaasztalok, metszetkészítésre használt eszközök, anyagok, vésők, ceruzák, tollak, ecsetek, papírok és egyéb hozzávalók teremtettek kedvet a galériabeli grafikázáshoz a vállalkozó kedvű kíváncsiságokban. Persze kellő szakmai tanácsokkal, útmutatásokkal is ellátták őket. Voltak, akik lelkesen ki is próbálták tehetségüket, kéz ügyességüket, rajzkészességüket, nyilván elsősorban a gyerekek, diákok, de az akció a felnőttek kíváncsiságát is felkeltette. Olyan kuriózum ez, ami segít abban, hogy a műtárgyak lényegét is jobban megértsék. A nézők ilyen gyakorlati bevonása nem új keletű a Szalon történetében, de szervezői, rendezői – ez esetben Mariana Șerban, Pusakai Sarolta, Mihai Stoica, Molnár Krisztina, Nagy Dalma és társaik – talán még nagyobb odaadással ügyködtek az interaktivitás meghonosításán. A kiállított munkák is valahogy közelebb kerülnek így a szemlélődőkhöz.

A téma egyébként – a kétévente ismétlődő PROTEST mottó – nem áll távol a közönségtől. Manapság mindenki protestál, tiltakozik valamiért, elégedetlen mindennel, ami körülveszi, talán még önmagával is. A világ csupa ellentétpár. Háború és béke, élet és halál, öröm és bánat, derű és szomorúság, környezetszennyezés és környezetvédelem, múlt és jelen, öregek és fiatalok, demokraták és diktatúrapiártiak, város és falu, férfiak és nők, gazdagok és szegények... Véget nem ér, ha mindent fel akarnánk sorolni az elégedetlenséget keltő jelenségekből. A 30 kiállító – grafikusok, fotósok, médiaművészek – sok olyan gondot, vágyat, reményt, lehetőséget, elvárást élénk tárt ezen a változatos és látványos kiállításon, ami mindannyiunkat izgathat. Megoldást a bajokra nyilván nem adhatnak, de felhívhatják a figyelmet mindarra, ami változtatásra vár. Közösségek és egyének is érintettek a földi léte veszélyeztető megannyi abszurdításra, élőlényeket és természeti, tárgyi tényezőket, szellemi és fizikai dolgokat fenyegető realitásra, ami formát és színt, metaforikus megoldások képét öltve üzeni: rajtunk is múlik, milyenné válik a jelenünk, lesz-e egyáltalán jövőnk.

Sokrétű, itt-ott megdöbbenő a Szalon kínálata. Jót tett neki, hogy nem csak a megyéből, hanem máshonnan – Kolozsvár, Bukarest, Nagyvárad, Iași, Ialomița, Beszterce-Naszód megye központjaiból – is beneveztek művészek a biennáléra. Ezen a vonalon lehetne a későbbiekben gazdagí-

Bíró Kálmán Enikő grafikája

tani a kiállítást. Előzetesen úgy gondoltuk, erőteljesebb lesz a vetített videók, a médiaművészeti alkotások jelenléte. Jövőre erre is érdemes lesz odafigyelni. (N. M. K.)

Mariana Șerban és egyik alkalmi tanítványa a galériában

Fotó: N.M.K.

Az Art Nouveau Galéria egyik részlete, előtérben Maxim Dumitraș művészkönyve

Támogatók:

Díjátadás a 80 éves Magyar Írószövetségnél

Nagy Elek, Alexa Károly, Bertha Zoltán, Király Farkas és Szörényi László is díjat kapott a Magyar Írószövetség alapításának 80. évfordulója alkalmából rendezett gálán.

A szervezet évfordulója alkalmából rendezett keddi gálaesten átadták az új *Örökös Tagság* okleveleket, a Hieronymus-díjat és a szövetség idén alapított Mecénásdíját is – közölte az Írószövetség az MTI-vel.

A budapesti Benczúr Ház dísztermében tartott eseményen a szervezet elnöksége *Örökös Tagság* díjjal tüntette ki *Alexa Károly* író, irodalom- és művelődéstörténészt, aki esszé- és tanulmányköteteiben, irodalom- és művelődéstörténeti írásaiban többek között Mikszáth Kálmán életművével, Hajnóczy Péter munkásságával foglalkozott, valamint „a magyar nemzeti karakter alakulásával az idő tükrében” – áll a közleményben.

Kiemelték továbbá, hogy Alexa Károly a hetvenes években Weöres Sándor, Illyés Gyula és Pilinszky János kéziratával foglalkozott, és sokat tett Hamvas Béla elismertetéséért, valamint a Kortárs, a Mozgó Világ, a Hitel, az Életünk folyóiratok szerkesztőjeként számos fiatal alkotót segített publikációhoz pályája indulásakor.

Örökös Tagság díjjal tüntették ki *Bertha Zoltán* irodalomtörténészt, akinek életműve ezernél több esszét, tanulmányt, kritikát ölel fel az 1980-as évektől napjainkig.

Önálló kötetet publikált mások mellett Sütő András, Bálint Tibor, Kányádi Sándor életművéről, de Németh Lászlóról írt tanulmánygyűjteménye is a szakirodalom fontos forrása.

Hittel és kitartással dolgozik a magyarság identitásának részét képező történelmi emlékezet, valamint az irodalmi és kulturális értékek megőrzéséért, tankönyvekké vált monográfiái, tanulmánykötetei és mértéket jelentő életműve mellett példaértékű pedagógusi és szerkesztői munkája egyaránt jelentős – hangsúlyozták a közleményben.

Örökös Tagság díjat kapott *Szörényi László* irodalomtörténész, a jelenkori magyar irodalomtudomány nagy műveltségű, széles érdeklődésű alkotója, akinek kutatási területe a magyarországi humanizmus korától a magyarországi és az európai újlatin költészetten át a jelenkorig ível, a teljes magyar irodalom történetét beleértve.

Meghatározó egyetemi tanári és tudományos szervezői, valamint diplomáciai tevékenysége is, 15 éven át volt a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének igazgatója.

A Magyar Írószövetség elnöksége idén megalapította a *Mecénásdíjat* is, amellyel azon magánszemélyeknek kíván köszönetet mondani, akik anyagi támogatásukkal hozzájárulnak a szervezet működéséhez. Az oklevéllel és Simon Rozália kispasztikájával járó elismerést elsőként *Nagy Elek* vállalkozó, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke kapta.

A *Hieronymus-díj* a Magyar Írószövetség és a Tegledy Polgár István Alapítvány legmagasabb műfordítói szakmai elismerése, amelyet minden évben egy-egy műfordító kap kiemelkedő munkásságáért. A kuratórium döntése alapján a díjat idén *Király Farkas* író, költő, műfordító kapta.

Bordi András – 120

Bordi mester festés közben

Forrás: családi fotótéka

2025 jeles évfordulói között kiemelt helye van Bordi András jubileumának is. A Marosvásárhelyi művészeti életében meghatározó szerepet betöltött festőművész 120 éve, 1905. június 2-án született Héderfáján. Emlékezetét átfogó kiállítással idézi fel a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány. A tárlat a XXVII. Bernády Napok nyitóünnepségén, október 23-án, csütörtökön 18 órakor kerül közönség elé. Az emlékkiállítás, amely a 30 éves Bernády Ház földszinti és emeleti galériáiban nyújt átfogó képet a gazdag életműről, a Maros Megyei Múzeummal szoros együttműködésben, képtári anyagokból, a családi hagyatékból és magán-műgyűjteményekből válogatva mutatja fel Bordi András művészetének legfőbb értékeit. A kiállítás kurátora Portik Blénessy Ágota művészettörténész. A válogatott képanyagról igényes kivitelezésű katalógus is készül.

Farkas Árpád fogadása az Apollóban

Nagy Attila

Megboldogult ifikoromban, a Bolyai Farkas líceumban, az 1970-es évek legelején egyes magyartanárok kötelességüknek tartották elvinni egész osztályokat irodalmi eseményekre, élőben látni-hallani azokat az alkotókat (költőket, írókat stb.), akikre – mint a korszak által különösebben nem kedvelt, sőt, üldözött!, de elveik és nemzetrészük mellett műveikben is kiállókra – felnéztünk, mert ők tartották bennünk a lelket, ha túlzok is talán: ők voltak számunkra a Remény...

Egyikük Farkas Árpád volt, akinek *Jegenyekör* című verskötete éppen akkor jelent meg. A székellyöldi, Sepsiszentgyörgyön élő

költőről – hála Zoltán Ildikó tanárnőnknek – már tudtunk, sőt, a kötetét olvastuk is már jó néhányan.

Beleborzongtunk!

De persze nem nagyon tudtuk elképzelni akkor, hogy *Orra bukva az avaron*, hogyan is lehet tovább menni Költőnek, szerkesztőnek (Jancsik Pál), illusztrátornak (Plugor Sándor) és kiadónak (Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1971) egyaránt, egy, a belügy által leuralt társadalomban?

Órási volt a lelkesedés – és óriási volt a megtorlástól való félelem is...

És hogy lelket öntsön belénk a félelem ellen is talán, tűzként terjedt el Marosvásárhelyen a hír, hogy jön Farkas Árpád bemutatni és felolvasni a *Jegenyekör*ből, az

Apollóba, Marosvásárhely régi, híres bálozó palotájának egyik kisebb termébe...

Remélem, mind eljöttök!, hívott Z. I., áldott emlékü tanárnőnk.

A Főtéren már civilek nyüzsgöttek, vizslatva, mint akkori jelenünk idomított kopói.

De már senkit nem érdekelték, tódultunk az estre, és mielőtt megérkezett volna az Apollóhoz, felállt a dízsorfall a kapu alatt, úgy vártuk a Költőt!

A zsúfolásig telt teremben, kissé lámpalázasan – mert ilyen fogadtatásra, gondolom, nem számított –, Farkas Árpád röviden köszöntött mindannyiunkat, majd megkértük, hogy olvasson fel nekünk az új kötetéből.

És akkor, az Ő jellegzetes hangján, felolvasta a *Lipovánok* címűt, megadva azt az

alaphangot, mely még sokáig kísérte a romániai – és azon belül az erdélyi – magyar költészetet...

Farkas Árpád is eltávozott azóta, meg Bretter György is, aki esszéiben féltette irodalmunkat az elvidékieződéstől, utalva elsősorban a Kossuth-díjas költőkre és arra a körre, amelynek köszönhetően mégis úgy vagyunk meg, ahogyan szinte nem lehetnénk...

S mert nyomás alatt nő a pálma, köszönöm elsősorban áldott emlékü magyar- és világ-irodalom-tanárnőmnnek, Zoltán Ildikónak, hogy részem lehetett abban a élményben, amely a mai napig élteti bennem a *Sectio Caesarea* utáni örömet és megnyugvást, hogy mindkettő él – aki szülte és az újszülött...

Ave!

Krasznahorkairól kölcsönszöveggel

Véletlen, hogy egy stockholmi látogatás kapcsán mostanában sokat írtam a Nobel-díjról. Mégsem hagyhatom ki azt, amivel tele van a világsajtó, s amivel napokon át foglalkozott a hivatalos és a közösségi média: Krasznahorkai László irodalmi Nobel-díját. Mint a magyarok

Krasznahorkai László

Forrás: Facebook

általában, én is örülök az író ilyen magasrangú elismerésének. Majdnem azt írtam, hogy mint minden magyar, de a médiából érkező visszajelzések szerint melléfogtam volna. Nem minden magyarnak tetszik, hogy Krasznahorkait érte ez a kivételes horderejű kitüntetés. Sokan kritikus szemléletével nem tudnak megbékélni, mások másba akadnak bele, és mindenféle indokkal ki is fejezik fanyalgásukat. Nem mélyedek ebbe bele, ki-ki maga dönti el, hogyan viszonyul a díjhoz. Én pozitívan, és azt mondom, azoknak van igazuk, akik büszkék az újabb magyar irodalmi Nobelre. Az más, hogy megriadva művei terjedelmétől, sajátos stílusától, azokat aránylag kevesen olvasták. Most itt az ösztönző, hogy végre belevágjanak. Mint hírlík, pár nap alatt el is fogytak a kötetei a könyvesboltok polcairól. Talán a leghíresebb regényéből, a *Sátántangóból* készült hét és fél órás filmet is megnézik, azt is többfelé elkezdték vetíteni.

A Múzsza nyilván kisebb terjedelmű írásokat igyekszik közölni. Mi tehát most az író rövidpróza-kötetének kiadói kedvcsinálójához folyamodunk. A 2018-ban megjelent *Megy a világ* című Krasznahorkai-könyv kiadói ajánlóját idézzük ide:

„Megy a világ előre. És akkor mi marad hátra a végidők kezdetekor? Például Krasznahorkai László titokzatos-személyes elbe-

szélései, melyek között akad monológ, rövid történet, töprengés, vallomás, visszaemlékezés és előrepillantás; igazi mesterdarab mind. Lenyűgözően tágas Krasznahorkai-mondatokban ismerkedhetünk meg az elbeszéléskötet rejtélyes hősével, aki először beszél, aztán elbeszél, végül pedig elköszön. Ebben a hármas léttagoltságban találkozhatunk a többiekkel, akikről ő beszél. A földet először elhagyó Gagarin, a röplüni képtelen okinavai guvat, a berlini metró peronján dolgát végző hajléktalan, a tébolyult Nietzsche Torinóban, a beváltott éden ígéretét megfesteni igyekvő Palma Vecchio, a Shanghaiban dolgozó tolmács, aki azt tervezi, hogy egyszer elmegy az Angel-vízeséshez, a Victoria-vízeséshez, vagy legalább a schaffhauseni vízeséshez, a hárshegyi gyerekgyilkos, az egy kézen álló indiai aggastyán. Ami a különböző figurákat és történeteket összeköti: az író szenvedélyes, csillapíthatatlan érdeklődése és figyelme az emberi táj iránt. Hogy »egyszer egy tájban a legmélyebb szépségben és enyészetben valamit megpillanthatunk: valamit, azt, ami ránk vonatkozik«. A bölcséleti tételeket, egzisztenciális kérdéseket fanyar-felszabadító, önmagával is kíméletlen ironiával ellensúlyozva, Krasznahorkai a távolit hozza közel, az univerzálisban az egyszerűt csillantja fel, és ahogy olvassuk az írásokat, kirajzolódik saját létezésünk egyetemes mélysége is: »hisz ott

áll az ember egy végtelen, számára felfoghatatlan bonyolultságban, és teljességgel értetlenül áll ott, tanácstalanul és elveszetten, kezében az emlék végtelen egyszerűsége – meg persze mind efölött a melankólia pusztító gyöngédsége, mert azért érzi, miközben ott ez az emlék, hogy a valósága ennek az emléknek a szívtelen, józan, jéghideg messzeségben van«”.

És végül tovább ugyancsak az író saját szavaival, immár a kötetből: „Én itt hagynék mindent, a völgyeket, a dombokat, az ösvényeket és a szajkókat a kertből, én itt hagynék csapot és papot, eget és földet, tavaszt és őszt, itt hagynám a kivezető utakat, az éjszakákat a konyhában, az utolsó szerelmes pillantást s a városok felé vezető összes borzongató irányt, itt hagynám a tájra ereszkedő sűrű alkonyt, a sulyt, a reményt, a bűvöletet és nyugalmat, itt hagynék szeretetet és közelit, mindent, ami meghatott, megrendített, magával ragadott és felemelt, itt hagynám a nemest, a jóakarátút, a kellemezt s a démonian szépet, itt hagynék minden rügyfakadást, minden születést és létet, itt hagynám a varázslatot, a rejtélyt, a messzeségeket, a kimeríthetetlenül s az örökkévalóságok kábulatát: mert itt hagynám ezt a földet és ezeket a csillagokat, mert nem vinnék semmit magammal innen, mert belenéztem abba, ami jön, és nem kell innen semmi.” (nk)

Nyerges vontatók ütköztek Tekeújfaluban

Tekeújfaluban október 16-án, csütörtökön 13.30 óra körül két nyerges vontató ütközött, ezért a szászrégeni tűzoltókat az E578-as országúton tör-tént közúti balesethez irányították.

A helyszínen a mentőszolgálat megállapította, hogy senki sem rekedt a járművekben, azonban mindkét teherautóból üzemanyag szivárgott, ezért a mentőcsapatok speciális intézkedéseket tettek a tűz megelőzése érdekében – tájékoztatót *Călușeri Alexandra*, a Maros megyei tűzoltóság sajtóképviseelője. (pálosy)

Fotó: Info Mures24

Románia nyersolajtermelése 7,6 %-kal csökkent

Az idei első hét hónapban Románia 1,46 millió tonna kőolaj-egyenérték (toe) nyersolajat termelt, 119.600 toe-vel (7,6 százalékkal) kevesebbet, mint 2024 azonos időszakában – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) vasárnap közzétett adataiból.

Januártól július végéig az ország 5,143 millió tonna kőolaj-egyenérték nyersolajat importált, 906.500 millió toe-val (21,4 százalékkal) többet, mint az előző év első hét hónapjában. Az Országos Stratégiai és Előrejelzési Bizottság (CNSP) legutóbbi előrejelzése szerint Románia nyersolajtermelése 2027-ig évente átlagban 2,5 százalékkal fog csökkenni. A testület várakozásai szerint 2025-ben Románia 2,74 millió tonna kőolaj-egyenérték (toe) nyersolajat fog termelni, az előző évi mennyiségnél 2,8 százalékkal kevesebbet, 2026-ban 2,68 millió toe (mínusz 2,2 százalék), 2027-ben pedig 2,63 millió toe (mínusz 1,9 százalék) lesz a termelés a testület szerint. Az ország nyersolajimportja 2025-ben 10,4 százalékkal 7 millió toe-ra, 2026-ban 7,4 százalékkal 7,52 millió toe-ra, 2027-ben pedig 7,8 százalékkal 7,8 millió toe-ra nő a prognózis szerint. (Agerpres)

Az ANAF nem szándékozik adóztatni a lakosság saját fogyasztását

Adrian Nica, az ANAF elnöke nyilatkozata:

„A 2025. október 15-én nyilvánosság előtt megjelent értelmezések nyomán a következő pontosításokat szeretnénk tenni a lakosság helyes tájékoztatása érdekében: **az ANAF nem szándékozik adóztatni a lakosság saját fogyasztását.** A saját fogyasztás alatt azt értjük, hogy egy háztartás saját fogyasztásra előállított termékeket vagy szolgáltatásokat használ fel.

A nyilatkozat nem vitatja Románia héabeszedési hiányát, amely az ANAF jelenlegi mandátumának egyik fő prioritása. A nyilatkozat azonban kizárólag a hiány meghatározásának módszertani aspektusára utal, miszerint a potenciális adóalap nagyobb mértékben tartalmazhat saját fogyasztási elemeket, mint Romániában számítják, mivel ezeknek az elemeknek a teljes értéke nem kerül teljes mértékben kiszűrésre a becslési folyamat során. Az adóbevétel-hiánya a nemzeti számlák (ESA 2010) alapján becsült potenciális héa és a költségvetés által ténylegesen beszedett héa közötti különbség.

Ezért kijelentettük, hogy célunk mélyreható elemzések elvégzése a héahiány számítása módszertanának javítása érdekében, hogy az eredmények a lehető legpontosabban tükrözzék Románia gazdasági és társadalmi valóságát. Jelenleg az önfogyasztás bizonyos elemei torzíthatják a potenciális héaalap becslését, ha azokat nem igazítják a nemzeti sajátosságokhoz.

Ebben az összefüggésben technikai együttműködésre van szükség az ANAF, a Nemzeti Statisztikai Intézet, a Pénzügyminisztérium és az európai partnerek között a héahiány becslése módszertanának összehangolása érdekében, hogy pontosabban lehessen értelmezni a csalás, a szabályszegés és a statisztikai tényezők közötti különbségeket.

Az ANAF a Világbankkal is együttműködik majd a nemzetközi bevált gyakorlatoknak megfelelően az adóhiány struktúrájának jobb megértése és elemzése érdekében. Ez az együttműködés célja az ANAF technikai és elemzési kapacitásának erősítése a teoretikus/potenciális héa és a ténylegesen beszedett adó közötti különbség helyes értelmezése érdekében, a legfrissebb gazdasági és statisztikai adatokon alapuló integrált megközelítés révén. E kérdés átfogó elemzése bizonyos, a héabeszedési folyamatot érintő jogszabályi rendelkezések módosításához is vezethet, többek között olyan területeken, mint a fizetéseképtelenségi eljárások, ahol rendszeres bevételkiesés tapasztalható.

A héahiány szerkezetének pontos és részletes megértése elengedhetetlen ahhoz, hogy pontosan meg lehessen határozni az adócsalás mértékét, és meg lehessen különböztetni a beszedési hiány valódi okait – adócsalás, szabályszegés, adminisztratív veszteségek vagy statisztikai tényezők. Csak a román gazdaság valós helyzetével összefüggő pontos adatok alapján tudunk hatékony fiskális és operatív intézkedéseket kidolgozni, amelyek a héabevételi hiány fokozatos csökkentéséhez és a költségvetési bevételek fenntartható növekedéséhez vezetnek.

Összességként elmondhatom, hogy továbbra is a valódi problémákra koncentrálunk, és az ANAF adóellenőrzései nem fogják érinteni az önfogyasztást.

Bár a közvéleményben egyes értelmezések megerősítik, hogy nem minden érdek esik egybe az ANAF teljesítményével, üzenetem egyértelmű: az ANAF továbbra is ugyanolyan komolyan küzd a nagyszabású adócsalás ellen, mint amit legutóbbi intézkedéseink és eredményeink is megerősítenek” – mondta Adrian Nica, az ANAF elnöke.

Szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt **október 20-án 10 órától 14 óráig** (becsült időpont) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást

• **Marosvásárhelyen, a Hidegvölgy utcában.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódás felkavarodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik.

Azt javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

Aquaserv Rt., Marosvásárhely

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

OPTIKAI TECHNIKUSI MUNKAKÖRBE keresünk frissen érettségizett munkatársat betanításra. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

“Találkozás
a természetben
a természetfeletttel”

Marton Erzsébet

Préselt virágokkal készült képeinek bemutatója lesz a
Keresztelő Szent János Plébánia
Deus Providebit Házában

2025. október 24-én, pénteken délután 5 órától
A kiállítás megnyitója **Schneller Mária** festőművész

Látogatható naponta
8 - 20 óra között
2025. november 24-ig

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ autó a roncsautóprogramba. Tel. 0747-485-962. (26843-l)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK festést, elszállítunk dolgokat. Tel. 0750-751-798. (26813)

ELHALÁLOZÁS

**Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, dédtata, após, apatárs,
HORVÁTH GYULA
hosszú szenvedés után, életének 90. évében, október 17-én elhunyt.**

**Emlékét örökre őrizzük.
A virrasztás október 19-én este 6 órakor lesz a Vili Temetkezési Központban.
Temetése október 20-án 13 órakor a Kápolna utcai temetőben (a nagy kórház mögött).
Emlékét őrizzük szívünkben.**

A gyászoló család. (28644-l)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• DIGI	- 0365/400-401
- 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)-	0265/210-110	- vidék	- 0265/929
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
- 0800/800 928
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Aquaserv:	- 0265/215-702
• Prefektúra	- 0265/266-801	- hideg víz-csatorna	- 0265/208-888
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442	- közönségszolgálat	- 0265/208-800
	- 0265/262-907	- központ	- 08008 208-888
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110		• Fogasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
• Procardia Egészségügyi Központ		• Vasútállomás	- 0265/236-284
- Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.:		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
- 0744-282-710
- 0265/210-087		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:		- koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- 0730-545-646		- koszorúk	- 0745-606-269
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0265/312 436		
	- 0265/250-120		
	- 0265/263 351		
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
	- 0733-553-976		
- Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

Fundația Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

2025. október 20–24.

XXVII.

BERNÁDY NAPOK

OKTÓBER 20–24

Tematikus diákvetélkedők:
virtuális kincskeresés és sportvetélkedők

OKTÓBER 23, CSÜTÖRTÖK18,00 – Bernády Ház

Ünnepélyes megnyitó
Emlékkiállítás: BORDI András

OKTÓBER 24, PÉNTEK10,00 – Református temető

Dr. Bernády György sírjának megkoszorúzása

10,15 – Bernády tér

A polgármester szobrának megkoszorúzása

12,00 – Bernády Ház

A „kincskeresők” díjazása
Szobrok, emléktáblák, plakettek a Bernády Alapítvány névadója emlékére

18,00 - Kultúrpalota Nagyterme

A Bernády-emlékplakett átadása
Szerelmes levelek – Love letters
HERNÁDI Judit és GÁLFFI László
magyarországi színművészek előadása

IN PARTENERIAT CU/
PARTNERSÉGBEN

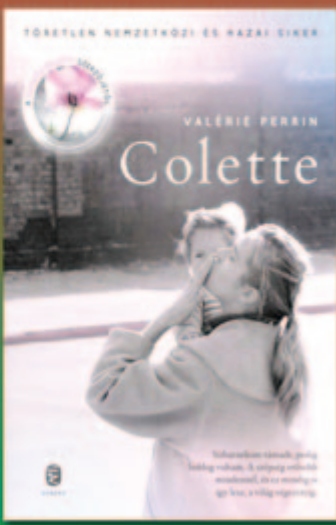
CU SPRIJINUL / TÁMOGATÓK

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Mélissa Da Costa
Az ég minden kékje

Valérie Perrin
Colette

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ÜZENET
SZERETETTEL
VASÁRNAP 13:30

ÜZENJEN ÖN IS
ERDÉLY LEGNÉPSZERŰBB
KÍVÁNSÁGMŰSORÁBAN!

SÁRGA RÓZSA

JÓKAI MÓR REGÉNYE NYOMÁN

RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS

KÖNCZEI ÁRPÁD

• Október 24., 19 óra:
Sárga rózsa, Marosvásárhely,
Maros Művészegyüttes székháza

A Nemzeti Táncszínház szervezésében, a program a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával,
a Jókai 200 emlékévként valósul meg.